

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 9/2025
31.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Лазо Зубић, адвокат из ..., против туженог ББ ПР Трговина „Вода плус“ Зрењанин, чији је пуномоћник Здравко Ћосић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1011/24 од 15.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1011/24 од 15.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 број 148/23 од 16.04.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење (без броја и датума) туженог о отказу уговора о раду тужиоцу са даном 18.06.2023. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и пријави на обавезно здравствено и пензијско осигурање. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1011/24 од 15.10.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у одбијајућем делу одлуке о тужбеном захтеву тако што је поништено као незаконито решење (без броја и датума) туженог о отказу уговора о раду тужиоцу са даном 18.06.2023. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у првостепеној пресуди, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 141.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, битних повреда одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. и 441 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде због којих се ревизија у смислу члана 407. став 1. ЗПП, може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 01.07.2016. године засновао радни однос код туженог на неодређено време на пословима разношења воде у бидонима од 18,9 литара правним и физичким лицима, уз вођење све потребне евиденције. Ради усклађивања са важећим Законом о раду, тужилац и тужени су закључили Уговор о раду од 01.01.2022. године, те је даном његовог закључења престао да важи уговор о раду закључен дана 01.07.2016. године и тужилац је распоређен на послове „достављач“, који посао ће обављати у седишту послодавца и на терену, те је засновао радни однос на неодређено време почев од 01.02.2022. године. Тужилац је, с обзиром да му је претходно речено да нема услова за повећање зараде, дана 08.06.2023. године, након што је завршио рад на терену и раздужио се, обавестио ВВ, сина туженог, који је обављао канцеларијске послове и био задужен за вођење посла, да ће радити још у петак 09.06.2023. године и да више неће радити код туженог и да о томе обавести оца. Тужилац је 09.06.2023. године дошао на посао, натоварио је комби, узео документацију која прати воду која се испоручује и отишао је на терен. По повратку са терена око 13,30 часова, када је завршио рад, раздужио се у потпуности у кругу фирме, предао новац, картицу, поздравио се са колегама и након тога више није долазио у фирму.

Тужени је тужиоцу 19.06.2023. године на адресу у ... упутио Упозорење на постојање отказног разлога за отказ уговора о раду од 01.07.2016. године, због непоштовања радне дисциплине из члана 197. став 2. и 3. Закона о раду. У образложењу је наведено да су се стекли услови за отказ уговора о раду који се огледају у томе што се запослени није одазвао на посао од 12.06.2023. године до 16.06.2023. године, чиме је учинио повреду радне обавезе и радне дисциплине, те је запосленом остављен рок од осам дана од дана уручења упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Достава наведеног Упозорења није била уредна, па је тужени 29.06.2023. године сачинио службену белешку да је тужиоцу покушана достава Упозорења о разлозима престанка уговора о раду, да је запослени доставу одбио, те да ће се достава извршити путем огласне табле. Након тога, тужени је донео решење о отказу уговора о раду од 01.07.2016. године којим је тужиоцу, због учињене повреде радне обавезе из члана 179. став 2. и 3. Закона о раду, отказан уговор о раду. У образложењу решења наведено је да се запослени није одазвао на посао од 12.06.2023. године до 16.06.2023. године, а своје одсуство није оправдао или најавио, због чега је својом кривицом учинио повреду радних обавеза из члана 179. став 2. и 3. Закона о раду и уговора о раду број 01/16 од 01.07.2016. године.

Решење о отказу је за тужиоца преузела његова мајка дана 14.08.2023. године и о томе је обавестила тужиоца, који је истог дана преузео решење од мајке. Тужилац је живео у ..., али је марта-априла 2023. године купио кућу у ..., променио адресу становања и о томе обавестио туженог. Решење о отказу је достављено на адресу у ..., где су остали да живе бивша супруга, два сина и тужиочеви родитељи.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је закључењем уговора о раду од 01.01.2022. године престао да важи уговор о раду од 01.07.2016. године, те како је побијаним отказним решењем тужени отказао уговор о раду од 01.07.2016. године, који у моменту доношења тог решења није важећи, то ни наведено решење о отказу уговора о раду не производи правно дејство, будући да је истим отказан неважећи уговор о раду. Код наведеног, првостепени суд је закључио да тужбени захтев за поништај решења о отказу није основан, јер се не може поништити правни акт који не производи правно дејство. Уједно, првостепени суд је утврдио и да тужилац није отказао уговор о раду, јер је исто учинио усменом изјавом сину послодавца, а што је у супротности са одредбом чл. 178 став 2. Закона о раду. Како ни тужилац, ни тужени нису отказали уговор о раду, основан је захтев тужиоца за враћање на рад.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев за поништај решења о отказу, налазећи да тужиоцу није на законит начин достављено упозорење о отказу уговора о раду. Након неуспешне доставе на адреси тужиоца, тужени је сачинио службену белешку у којој је наведено да је тужиоцу покушана достава упозорења, да је запослени доставу одбио, те да ће се достава извршити путем огласне табле, при чему тужени није доказао да је предметно упозорење заиста и било објављено на огласној табли туженог, због чега достављање упозорења тужиоцу није извршено на законит начин. Како предметно упозорење није уручено тужиоцу, тужилац није имао прилике да се изјасни на наводе из упозорења, због чега му је ускраћено право на одбрану, а што оспорено решење о отказу чини незаконитим. Такође, према становишту другостепеног суда, решење о отказу уговора о раду од 01.07.2016. године није могло бити донето јер наведени уговор о раду из 2016. године није био на снази, с обзиром да је престао да важи закључењем уговора о раду од 01.01.2022. године, због чега се решење о отказу уговора о раду из 2016. године, мора ставити ван правног промета.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право, доносећи побијану пресуду.

Одредбом члана 180. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/200...95/2018), прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог Закона, запосленог, писаним путем, упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање 8 дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења (став 1.). Упозорење се доставља запосленом на начин прописан за достављање решења о отказу уговора о раду из члана 185. овог Закона (став 3.).

Достављање акта о отказу уговора о раду, у смислу одредбе члана 185. Закона о раду, подразумева да се решење мора доставити запосленом лично, у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог (став 2.). Ако

послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу става 2. овог члана, дужан је да о томе сачини писмену белешку (став 3.). У случају из става 3. овог члана, решење се објављује на огласној табли послодавца и по истеку 8 дана од дана објављивања сматра се достављеним (став 4.).

У конкретном случају, тужени тужиоцу није могао лично да достави упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду у својим просторијама, имајући у виду да је тужилац усмено сину послодавца саопштио да више неће радити код туженог и да након 9.06.2023. године није више долазио на посао, па је тужени доставу упозорења покушао путем поште на адреси тужиоца. Због неуспелог уручења пошиљке, тужени је сачинио службену белешку у којој је навео да је тужиоцу покушана достава упозорења, да је запослени доставу одбио, те да ће се достава извршити путем огласне табле, међутим, писано упозорење није истакнуто на огласној табли.

Смисао упозорења о постојању законских разлога за отказ уговора о раду је у томе да се запосленом стави до знања да је изазвао настанак отказног разлога, те да му се омогући да се о томе изјасни. У одсуству упозорења пре доношења решења о отказу уговора о раду или када се упозорење не достави запосленом, аналогном применом правила о достављању акта о отказу уговора о раду из члана 185 Закона о раду, запосленом је повређено право на одбрану, заштићено одредбом члана 180. Закона о раду, као и чланом 7. Конвенције Међународне организације рада о престанку радног односа на иницијативу послодавца ("Службени лист СФРЈ"-међународни уговори, бр. 4/84, 7/91), према којој радни однос раднику неће престати због разлога везаних за понашање радника или његов рад пре него што му се омогући да се брани од изнетих навода, осим ако се са разлогом не може очекивати од послодавца да му пружи ту могућност.

Дакле, правилна примена одредбе члана 180. Закона о раду подразумева да се пре давања отказа запосленог из разлога предвиђених одредбом члана 179. став 2. и 3. Закона о раду, што је овде случај, запослени упозори на постојање отказних разлога, уз навођење времена, места и радњи извршења повреде радне обавезе, пошто је смисао упозорења да се запосленом стави до знања да је својим понашањем довео до отказног разлога и да му се омогући да се на те наводе изјасни. Поступањем супротно од наведеног, запослени не може да се изјасни о радњама које су му стављене на терет, па је на тај начин повређено његово право на одбрану.

У конкретном случају, тужени тужиоцу није омогућио да изнесе одбрану, пошто му упозорење није доставио на начин прописан одредбом члана 185. Закона о раду, јер након неуспешне доставе на адреси тужиоца, оно није било објављено на огласној табли туженог, већ је само сачињена службена белешка да је достава упозорења била неуспешна и да ће се достава извршити објављивањем на огласној табли.

Код наведеног, како је изостала уредна достава упозорења о постајању разлога за отказ, чиме је тужиоцу ускраћено право на одбрану од отказног разлога, правилно је решење о отказу уговора о раду поништено као незаконито.

Имајући у виду да се наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, будући да је другостепена пресуда донета правилном

применом материјалног права, Врховни суд је применом одредбе члана 414.став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

Наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке о ревизији, па је на основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка, као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић